

Piese de döne ori in seputana: Jol-a Dom-
nucă; éra candu va pretinde importantia
materielor, va ési de trei séu de patru ori
in seputana.

Pretiul de prenumeratiune
pentru Austria:

pe anu intregu	8 fl. v. a.
" diumetate de anu	4 " "
" patrariu	2 " "
pentru România si strainetate:	
pe anu intregu	12 fl. v. a.
" diumetate de anu	6 " "

ALBINA.

Prenumeratiuni se facu la toti dd. cores-
pondinti ai nostri, si de-adreptulu la Redac-
tione Ungargasse Nr. 23, unde sunt a se
adresă si corespondintele, ce privesc Re-
dactiunea, administratiunea séu speditur;
cate vor fi nefrancate, nu se vor primi éra
cele anonime nu se vor publica.

Pentru anunțe si alte comunicatii de inter-
esu privatul — se respunde cate 7 cr. de
linia; repetari e se facu cu pretiu scadut.
Pretiul timbrului cate 30 cr. pent. una data,
se antecipa.

Catra onorabilitulu Publicu alu Albinet!

Dlu Redactore alu acestei foi, G.
Popa, plecandu luni'a trecuta spre Bi-
haria pentru a-si vedé rudeniele si amicii
din acele parti, pre timpulu absentarei
Dséle de döne-trei seputane, Redactiunea
si editur'a va stá sub nemediloci't a ingri-
gire a subsemnatului, carele, vechiu cuno-
scutu alu stimabilului publicu, si'ncepe
acésta activitate cu rogarea, ca si dnii
prenumeranti si dnii corespondinti se bi-
ne-voiesca a-si urmá neschimbatu referin-
tie loru cu „Albina.“

V. BABESIU,

Invitare de prenumeratiune

la
„ALBINA.“

Incepandu-se patrariulu alu IV. cu 1 optobre v.
se deschide prenumeratiune noua.

Condituniile de prenumeratiune sunt:

Pentru Austria pre unu anu 8 fl.
" " diumetate de anu 4 fl.
" " patrariu " 2 fl.

Pentru România si strainetate pre unu anu
12 fl. (séu 2 #).

Pentru România si strainetate pre diumetate
de anu 6 fl. (séu 1 #).

In acestu patrariu, fóia ni ve apăré érasi-
cate de trei ori in seputana. Dupa delaturarea
catu mai curunda a unoru pedece, escate din
mutarea nostra de la Vien'a la Pesta, vom reini-
cepe a tiené socota mai multa de economia. De-
spre foisiore ne-am ingrigitu se fie placute si
instructive.

Banii de prenumeratiune au se se trimita
la adres'a: Radactiunei „Albina“ in Pesta, Un-
ger-Gasse nr. 23.

Pesta, in 12 opt.-n.

Msa Carolu I, domnitorulu Romaniei, se prezenta in 7 a a. Imperatorelui
franciloru in Parisu, si fù, precum se a-

sceptá din capulu locului, bine primitu. Totu in dí'a aceea marele Imperatore i
intórsa vediut'a. Despre obiectele con-
vorbirei ambiloru dominitori, firesco, nime-
nu scie se spuna ceva positivu. Totu si
nu lipsescu conjecturele, parte mare, cătu
se pote de ridiculose. Cà Carolu ar cersi
invoirea Imperatorelui pentru banii ro-
mani de aur si de argintu; că elu ar
cersti permisiunea Imperatorelui pentru
intemeierea unui ordine romanescu de
onore séu de merite, si mai cate töte trén-
cupri-fléncuri d'astea; lucruri si vorbe
copilaresci. Unii vor a sci, că Carolu cu
Romania ar fi menitu se fia, — dar se nu
rida nimenea! — a cincea róta în carulu
reactiunei „opene celei mari, ce d'unu
scurtu timpu incóce, se plimba ca unu
strigoiu prin töte tierile constitutiunali,
sub infioratoriulu nume de — „sant'a
aliantia,“ inspaimentandu pre cei slabii
de ingeru, rapindu-le liniscea bietului
sufletu.

Da, aliantia santa, si Romanii cu
rola intr'ens'a, alaturea cu Austria, Russia,
Prussia si — ss. Pap'a? — Nu, nici
Pap'a, nici Napoleone, nici Spania, ci —
Anglia! — Cum se splica acésta? Eca cum.
Totu se temu, că morindu mane-poimane
defeptuosulu marele Imperatore din Tuillerie,
morte naturale, de carea nime, si
prin urmare nici imperatorii nu scapa,
séu — morte politica, de carea d'unu
timpu incóce asemenea nu prè a scapatu
despotii in Francia, — ce-o se se aléga
de ei, de ei cu popórale nemultiumite, cu
bugetele impovarite, si in töte maiestriele
de pan' acum struncinati! — Se pove-
stesce adeca, că speculantele de anglu,
ministrul Clarendon ar fi acel-a, carele
din mare ingrigire de o parte pentru a mi-
culu seu imperátescu, Napoleone si dia-
nosti'a lui, d' alta parte de pacea si pro-
speritatea popóraloru Europei, (de cari
speculanteli anglu i-e mila, ca tiganului
de pila,) — ar fi tiesutu unu planu de
alianța intre 'poterile mari, altfelu intre
sine rivale, cu scopulu d'a-si asurá im-
prumutatu esistieti'a si interesele, facia de
veri-ce evenimente, si a carei aliantie

inceputulu si basea ar fi se fia reducerea
armelor, va se dica unu felu de desar-
mare; acésta — parte pentru usiurarea
bugetelor, parte pentru molecomirea con-
tribuintilor.

Eca, ce facia frumósa si filantropica
scie se arete strigoiu, candu e ca se se
introduca elu, ca unu misericordianu,
intr'o societate cam fricósa si banuitó-
ria! Dar lumea de astadi nu mai este cea
de nainte de o suta, ma nici cea de nainte
de cinci-dieci si de döne-dieci de ani.
Nu mai merge cu minciuna.

Marturisimu, că noi din parte-ne
nici n'am fi amintitul seriosu si la istu locu
acésta siuchiata ideia, daca mai deunadi
chiar „Esti lap“, organulu dlui conte
Andrássy, nu ni spuneá la rondulu seu,
cumca nu incape'ndoiéla, că Prussia, Rus-
sia si Austria lucra la renfintiarea santei
alianție.

Unu spectacu de cele mai intere-
santi ni dau unele desbateri prin unele
diete provinciali dincolo de Laita. Diet'a
Austriei de diosu buna-óra sbiciuesc cu
tota poteca argumintelor ratiunibili
alegerile indirepte si dupa grupe, atatu
la parlamentulu central, asiá-numitulu
Reichsrath, catu si la legalatiunile pro-
vinciali: totu si candsu este vorba ca se
decida conformu acestor arguminte,
atunci membrii ei, si cei mai liberali, in-
cepua a siova si — (pretindiendu că din
consideratiune catra tierile slave, caror'a
nu li-ar veni la socotela alegerile direpte
si democratice) se pronuncia pentru —
semi-mesure, semi-reforme! Eca inca o
data in töta golitatea sa caracterulu si
manier'a némtiului!

Dar incidentele mai are si o parte
mai seriósa; ea este calificata d'a ni do-
vedi chiar ca lumin'a sórelui, că in Au-
stria, precum este ea astadi, libertatile
genuine, progresulu adeveratu, sunt, si se
reconoscu de — impossibili! Va se dica
statulu astfelu nu pote se responda me-
nitiumei sale, si indreptatirea esistintie
lui incepe a fi trasa la indoieala. Eca, unde
ducu ómenii necapabili, cu sistemele loru
absurde!

In alta dieta din colo de Laita, a
Carintiei adeca, deputatulu, slovenu dlu
Costa, afandu ocaziune a se spriimá a supr'a
legei si sistemei de investiamentu a gu-
vernului actuale, eschiamà astfelu: „Se
spunem lumei intrege, că nu vom votá
nici o data pentru despartirea sciuntiei de
— religiune; peatre, că nu existe sciuntia
fara religiune!“ Va se dica, unu barbatu
de cei mai luminati ai timpului, omu cu
trupu cu sufletu alu poporului, prochiamá
astadi unu principu alu seceloru intune-
reclui, pentru a paralisá tendintiele des-
natiunalisatòrie ale domniloru stepanitori
de astadi. Eca-vi legitima solenelu por-
tarea Romaniloru facia de legea ungu-
réasca de instructiune! —

Deputatulu camerei italiane, dlu
Ricciardi publica mai de unadi unu „Apelu
catra toti liberalii din lume,“ prin care ii
provoca a se infaciá pre 8 Dec. la unu
sinodu in Neapole, pentru scopulu d'a
protestá solenelu, in numele progresului
si alu libertatei contra tendintielor cu-
riei de Roma, tendintie d'a decretá in con-
ciliu absurditatii si ideie retrograde — de
dogme. „Hon“ organulu opositiunei ma-
giare moderate, publica si elu la rondulu
seu in frunte-si unu „Apelu catra ungurii
liberali,“ prin care-i provoca pre acestia
a-si dechiará prin 'adrese aderinti'a la
protestulu lui Ricciardi.

Provocamu atentiuéa barbatiloru
romani de inima si spiritu din poporu, si
li dicemu — asta una data, intr' asta una
causa, cu „Hon“: „Ore noi se ståmu muti
si nepasati? Se apartinem la timpulu
modernu, la civilisatiune, séu la barbaris-
mulu evului mediul?“ —

In unele parti ale staturilor mari
din Europ'a civilisata se escara turburari
cumplite, si soldatii domnitorilor avura
ocasiune a-si mai cercá armele noué.

In Franci'a lui Napoleone, departa-
mentulu Aveyron si anume la Aubin, lu-
cratorii muntanisticici, unii pentru niscari in-
ginieri neumanii, altii pentru lefele rele si
órele pré multe de lucru, se 'intrunira si
revoltara. Urmarea fù că se versà multu

Foisióra.

Acestu spaciu, destinatu in foile politice pentru
totu ce pote placé si interesé, de veri-ce ramu a la
sciuntie séu artei ar fi aceea, noi pentru unu
timpu lu ceseram perenarei unor' intemplaminte
si acte politico-natiunali, cari dejá trecura in
domeniul istoriei, si pre cari chiar pentru acésta
nu ni este fertu a le lasá ascunse in archivelor
puciniloru parteculari. Incepem si vom urmá
a publicu (si ne vom ingrigi de latirea loru si
mai departe)

ACTELE SI DATELE

Conferintie romane natiunale din Transilvania,
tiente in 7 si 8 martiu 1869 in opidulu
Mercuria. *)

PROLOGU.

Sórtea a voit, ca barbatii de statu ai magiiloru se se folosesc pentru realizarea ideii inventate de ei, a dualismului austro-magiaru, de atari manopere, cari se faca a fi preveduta nestabilitatea acestui persifragiu de sistemul politiciu.

*) Dnii, cari au rolele loru intr' aceste acte si date, sunt provocati si rogati a-si controlá cuvintele si faptele descrise, si in cătu nu le-ar gassi esacte, se bine-voiesca a ni tramite i nd a observatiunile loru, pentru ca se potenu face indreptarile necesarie la cea mai de aproape ocasiune.

Daca e unu adeveru bine cunoscutu, că
majoritatea deparate cumpenitóre a popóraloru
austriace a fostu si este contr'a acelei experimen-
tatiuni pericolose, apoi asemenea nu se pote
negá, că natiunea romana mai multu decatü töte
s'a dochiaratu din capulu locului contr'a acelui
sistemu.

Lucrul e splicabilu. Ori catu fia de ne-
dreptatate prin dualismu alte popóra din colo
si dincóce de Laita, li este totusi óre-cum ierta-
ta tuturor u o misicare mai libera si óre-care
conlucrare la formarea edificiului loru de con-
stitutiune. Pe candu Romanii, mai vertosu cei
din Transilvan'a, se vediura deodata despoiatu
prin legile patriei, era de alta parte eschisi de la
participarea dupa dreptate la construirea nouului
edificiu destinat a-i cuprinde si pe ei.

Starca acésta nu potu si nu pote se fia ni-
ci-cum multiamitóre pentru Romanii Transilvani,
mai vertosu dupa-ce diet'a de la Clusiu din
1865 si diet'a pestana din 1866 si i desamagi
pana si in cele din urma resturi ale credintici loru.
Desi töta incercarea pentru manifestarea
de dorintie din partea Romaniloru Transilvani
se suprimá in-adinsu, densii totusi la initiativa
demnului luptatoru nationalu Elia Macelariu,
in man'a tuturor uaneltilorloru contrarie s'adu-
nara prin intelectu si representanti loru de
prin töte tienaturile tierii in 7 martiu 1869 la o
conferinta nationala in opidulu Mercuria, un-

de in semnu de protestu si de apelu catra o-
piniunea publica si dreptatea lui Dumnedieu, se
determinara, pana la alte impregiurari, pentru
politiciu de pasivitate, adeca a nu alege deputa-
tati la dieta din Pesta. Totu cu acea ocasi-
une conlucrera a se luptá pe cale legala

cu töte midilócele constitutionale ce li mai
remasera, pentru sustinerea autonomiei Tran-
silvane si recastigarea drepturilor nationale.
Pasii facuti in directiunea din urma prin orga-
nisarea unui clubu nationalu, fura opriti din
partea regimului pestanu, pentru a dovedi mai
pre-susu de ori-ce indoieala, că Romaniloru nu
li este concesu a forma ca natiunz unu factoru
constitutional in viéti'a nostra de statu.

Comitetul nationalu centralu alesu in
memorabil'a conferinta de la Mercuria, fiindu
disolvatu prin ordinu ministerialu, actele acelei
conferintie remasera la subscripsulu ca fostu se-
cretariu alu ei. Afara de protocolu si de căte-va
mici rapórti de diare nu s'a publicatu inca ni-
mic'a despre acea adunanta importanta; pentru
ca comitetul si-reservase a face insusi intre-
buintarea cuvenita din actele ei.

Fiindu acele acte proprietatea natiuniei si
a istoriei nostra, si ne mai fiindu sperantia de
realisarea propusului primitiv pentru edarea
loru, — dupa intelegera premersa cu barbatii
competinti, — ele se dau acum publicitatii in
totu cuprinsulu loru pe calea diaristiciei nostra.
Onorabil'a Redactiune a „Albini“ avu

bunetatea nu numai a ni deschide colónele sale
pentru aceste publicari, ci — dupa-cum se va
vedé mai tardi, a ni face in asta privintia si
unu altu serviciu de mare pretiu, pentru care
recunoscintia generala a natiuniei nu-i va lipsi.

Sibiu, in septembrie 1869.

Visarionu Romanu.

APELU

catra inteligiint'a romana din Transilvani'a.

Desi meetingurile séu adunarile de par-
tite sunt la ordinca dilei in töte Ungari'a, Ban-
natu si Transilvan'a, trebuie totusi se consta-
tamu cu dorere, că dintre töte clasele de po-
poru, romanii din Transilvan'a s'au folositu
pana acum mai pucinu de unulu dintre cele
mai frumóse drepturi sanctionate de multu prin
pracs'a constitutionala: de dreptulu consuatuirei
in privintia tienutiei propriie si a aplicarei midi-
locelor legale pentru aperarea intereselor loru
di viéti.

Delaturarea acestui reu nu se mai pote
nici cum amená fara de o si mai mare pericli-
tare a celor mai sante interese ale nostra pa-
trioticice si nationale. De aceea atatu din pres'a
nóstra nationala, cum si din descoperirile tutu-
roru barbatiloru nostri binesimtitori se vede, că
necessitatea unei adunantie a inteligiintie nostra,
n'a fostu nici candu mai simtita ca adi.

sauge dar resplat'a muncei se mai inbu-netati.

In Dalmatia Austriei ferice, anume in pregiurulu *Catarului*, poporul se resculă si se opuse contra legei de armare. Si aci se versă sange si inca — foră resultat! Poporul persiste in ren-tentia; o parte mare a trecutu in vecinul Muute-negru si se deprinde in arme cu muntenegrini pururea gat'a la bataia. Intr'aceia in partile turburate s'a con-centratu o brigada intréga de ostire regula, ér legile constitutiunale s'anu suspinsu.

Celu mai multu sange inse'sa ver-satu si continua a se versá in Monarchia cea fora Monarchu, in nefericit'a Spania, unde republicanii incérca a se afirmá cu arm'a 'n mana, ér guvernul li responde cu tunuri, pusce si baionete. — Astazi Spania ni infaciadu in sine o noua contradicere; dupa ce adeca curtile legiu-itórie i suspinsera libertatile constitu-uniuni, acum' ea, monarchia fora monar-chu, devén si *constitutiunale* *fora consti-tutiune!*

Ar' mai fi se amintim despre cale-tozie — politice si nepolitice a domi-nitorilor, principilor si ministrilor, cari astazi sunt la ordinea dilei mai multu ca ori-candu alta data; dar — éca că ni se gata spaciul!

Cunoscete pe tine insutii!

Este o regula generale, unu postulatu de frunte, fora care nici unu omu, unu parțiculariu, cu atatu mai pucinu pote se se desyolte, se progresedia si se se eman-cipe unu poporu seu o natiune.

Am cititú óre-unde, că déca s'ar cu-noscce pe sine boului si calulu, ar sci cătu este de tare si răre, nu l'ar mai portá nici pe cel'a tieranulu de cárne, nici pe cest'a copilulu de capestru. Pare paradoxa sentint'a, si totusi ea cuprinde multu adeveru.

Caus'a fundamentală, pentru carea devinu fintie omenesci, popora intregi, in supunere si suspina siruri de ani si de secle in sclavia, sub stepanirea al-tor'a, este — fora 'ndoieila, căci ele nu se cunoscce pe sine insesi? fiindu că adeca li lipsesce lumin'a si ele órbeca intru in-tunerecu. Apoi omulu, si deci firesce si natiunea, ce o compunu, ómenii, va re-mané pururea orbecandu pre catu timpu nu se va studia si cunoscce pe sine si ast-felu nu-si va aprinde in inima si creri — *lumin'a cea adeverata*.

Séu ce?! A mai vediutu lumea, in istoria trecutului si esperint'a presentului — omu si poporu luminatu, carele se

jaca in jugu si sclavia? — Si chiar déca la aparintia s'ar astă undeva atare, cer-tesandu bine, au nu vom astă, că in faptu sclavulu luminatu stepanesc pe domnul seu mai pucinu luminat? — Acést'a este o consecintia naturale.

Ain disu: „cunoscete pe tine insutii,” si abé incepuram a grai la acésta tema, indata trebui se vorbim si de *lumin'a*. Firesce, căci *lumin'a* si *cunoscintia de sine* sunt concepte si lucruri, ce se condi-tiunéda imprumutatu. *Lumin'a* pentru omu, este adaparea mintei lui cu cuno-scintiele necesarie; dar in tre cuno-scintiele nececarie sta de a supr'a — *cunoscintia de sine*. Nime nu se pote numi adeveratu luminatu, déca nu se cunoscce biné pe sine; si pentru ca omulu, si apoi si na-tiunea se se pote cunoscce pe sine bine, are trebuintia de multa lumina si cultura a mintei sale. Eca strinsulu nessu si reci-clicitatea intre ambele concepte.

Sunt ani una suta aprope, de candu incepura a se nasce si redică in sensu poporului romanu o seria de barbati, cari din propriulu loru indemnu firescu incepura a caută si a gasi *lumin'a*, incepura a se cercă si a se cunoscce pe sine si starea natiunei si a lucrurilor de prin pregiurulu ei, si cu mari sacrificie, cu tota abnegare de sine, chiar si cu martirismulu seu aprinsera *lumin'a* si o redicara susu, ca s'o véda toti căti apucasera a-si deschide ochii, ca s'o véda si se se cunoscă, si ast-felu se se reculéga, orientedie si emancipe pe sine natiunea romana din oriinte.

Eca rol'a si meritulu barbatilor no-stri nemoritori, ca — *Sincai, Micu Klein, Maior, Cichindélu, Jorgoviciu* etc.

Acestia, cei dantei lucéferi pe ori-sontele pan'aci intunecatu alu Romanismului din Dac'a lui Traianu, se ocupara mai vertosu cu filosofia, istoria si grama-tic'a; căci erá lucru firescu, ca cei dantei romani, caror' — dup'unu somnu letargicu indelungatu, li succese a-si deschide ochii, se cerce mai anteiu de tota *lumin'a* adeverului *eternu*, *lumin'a* adeveru-lui in faptele trecutului, *lumin'a* adeveru-lui in *limba*.

Urmă apoi altu siru de ómeni mari, dintre cari unii pornira mai departe totu pe calea celor' de mai nainte; altii por-nira totu spre acestu scopu, adeca totu cercandu lumina si cuno-scintia, dar intru alta directiune. Pe acesti din urma ii ve-demu stralucindu unii ca *poeti*, admirandu si descriindu in *lumin'a* reversata de cecia-lalti totu ce astau demnu si frumu-so in natiune; altii ca *juristi*, scrutandu dreptulu eternu si luptandu pentru aplicarea lui in viéti'a practica; si mai altii ca *politici*, luptandu-se pentru con-

ditiunile cele mai corespundietórie inter-resului publicu si privatu alu romanului si alu natiunei romane intr'unu statu publicu. Va ajunge a numi aci pe unu Andr. Muresianu, Negruțiu, Pumnul, Bar-nutiu, Panu etc.

Astfelu a inceputu a resari si a se respondi la noi *lumin'a* si *cunoscintia*, adeca, in celu mai naturale si spontanu modu din lume, si nici de catu provoca-ta si sprignita de conducatorii legali seu convenitiunali ai destinelor popóra-lor, ci adesea chiar in contra dorintiei si mesureloru acelóra; si astfelu se con-tinua ea pona astadi in necurmata, apriga-lupta cu aceia-si ómeni, ce-i numi-mu guvern, regim, ministerie. Nime nu pote negá si ignorá acésta: d'alta parte pentru noi romanii totu acestu adeveru este o nespresa mangaiare, unu fondu nedescabale de sperantia, pentru că elu cuprinde in sine cea mai eclatante dovedea de viéti'a multa, sanetosa si poterica, ce esiste in corpulu nostru na-tiunale; *destula base* pentru unu viitoriu na-tiunale mare si stralucitu, in man'a tuturor' planurilor contrarie ale dusi-manilor nostri!

In alu treilea siru de luptatori na-tiunali, de luptatori mai avantati cu tim-pulu si — d'ora tocmai pentru acésta si mai practici, ni-ar placé a numerá pe barbatii astadi inca in viéti'a si in lupta, in lupta de a dreptulu si pe facia — totu pentru acelu scopu, scopulu luminei, ade-verului, cuno-scintielor, emancipatiunei. Seraci, cum suntemu de inteligintia, dup'unu trecutu atatu de amaru, nu sun-temu totusi seraci de luptatori, chiar si de martiri. Lungu ar fi sirulu acestor'a candu s'ar pune se-lu scrie cine-va, si totu nu l'ar poté se-lu faca completu, pentru că pe tota dia se redica mai altii, nuoi luptatori, totu mai dibaci si mai re-soluti.

Ce va se dica, se dovedésca acésta? — că suntemu in decadere, in regresu pe campulu viteiei, in stingere? — sén tocmai contrariul?

Cutesati a recugetá, voi Romaní slabi de angeru, cari parte speriatu de brutalitatea, parte amagiti de dimbe-tulu falsu seu de spiritulu intrigante alu contrarilor nostri, ni paresirati sirurile si ve fecerati — tradator! Nu ve numescu pe nume; ajunge a ve apostrofá, căci opinionea publica si asiá v'a inferatu, si ve sciti voi, si ve cunoscce tota lumea.

Atat'a in generale, ca de introdu-cere la tem'a nostra, la studiulu si incer-carea d'a ne cunoscce insi-ne; căci se'ntie-lege, că in epoc'a in care traimu, scopului nostru neci pote se ajunga, neci se folo-

séscă privirile generali. Ele nu ne potu serví, decatú spre orientare momentana. Si pentru aceea din parte-ne in-tr'unu siru de articli vom trece totu mereu la cercetari si studie speciali, detaiate. Anu-me pentru a ne cunoscce mai anteiu bine corpulu natiunei in cuprinsulu si esten-siunea sa fisica, matemateca si geografica, ni-am propus a desbate, a cercetá si a la-murí de o camdata urmatóriole cestiuni:

Noi, Daco-romanii, prin cari parti-séu provincie ale Daciei odinioara a lui Traianu, in ce numeru si proportiune locuim?

Fratii nostri, Macedo-romanii, căti sunt, si prin cari parti, si in ce propor-tiune locuiesc?

In ce mesura ne desvoltam si pro-pasim intru cultur'a natiunale? Cam căta intelingintia, căti preuti si invetia-tori, căti si ce felu de scóle, căti si ce felu de scolari avem?

Căta este poterea nostra capace de arme? Căta este armat'a? De căta dispu-nem noi, si de căta strainii?

Viéti'a si cuno-scintia natiunale pe unde, in ce mesura si directiune se ma-nifesta?

Vom incheia apoi cu corolarie si instructiuni.

BABESIU.

Pesta in 13/1 Opt.

(x) Congresul bisericei romano-cat. din Ungaria si Transilvania se incheia astadi, dupa ce elu si-terminala tem'a, adeca vota *organismulu seu constitutiv*. Despre spiretul ce s'a mani-festatu in acésta corporatiune din capulu locu-lui, avem pr' pucinu a dice. Este cunoscutu că diecesele gr. cat. romane, afara de un'a seu mai bine dicendu, afara de doi ómeni dintr'un'a, *nu luara parte* la acestu congresu, si asiá respin-sera insinuatinea, ce li se facuse, că romanii gr. catolici ar apartine in staulu romano-catoli-cilor, cu atatu mai vertosu, candu elu la no-sa prefacatu in fabrica de magari si de ultra-montani. Caracteristic'a cea mai buna o sece acestui congressu „Pesti Napló,” organulu parti-tei guvernului ungurescu, in nrulu seu de astadi, in cate-va cuvinte, dar in frunta foii. Elu con-stata, că la alegerile pentru acestu congressu abe-a participatu a diecea parte a celor indrepta-titi; mai departe elu atinge, că „organisa-tiunea congressului a esită tocmai confórme cu dorintile ultramontanilor.” Dupa acé-sta elu se'ntréba, că — óre ce se fia caus'a neparticiparei poporului catolic la alegeri: *in-diferentismulu*, seu *nencrederea* in elemintele ce compunu astadi biserica catolica? Si totu elu si respunde, că — ambele. Si cea-lalta lume cu-getatòria tiene că — ambele; dar cu o mica di-ferinta; crede adeca că — *prim'a pentru motivulu*

Considerantele premise, cum si apro-pria-ta timpului de alegeri la diet'a din Pest'a, me determinara a urmá provocarilor ce mi se facu din multe parti, si a-mi luá libertatea, se *invită* prin acésta a pre multu stimat'a nostra inteligintia romana din Transilvania la o conferinta frati-e-sca in opidulu Mercurea pe 23 Febr. (7 Martiu) a.c.

Scopul acestei conferintie va fi:

1. Constituirea partitei nationale romane din Transilvania dupa exemplulu altor partite si cluburi constitutionale dejá de multu organi-zate in tiéra.

2. Statorirea unui modu de procedere so-lidaria in privint'a alegerilor viitorie si a dietei din Pest'a, cum si preste totu in privint'a inter-eselor nóstre nationale si patriotice.

Speru, că fia-care inteliginte alu natiunei nóstre va fi patrunsu de importantia lucrului, se va sili in ori-ce modu si cu ori-ce sacrificia a-si implini prin urmarea acestei invitari fra-tiesc o frumósa detorintia catra patri'a si nati-u-ne sa, si că prin urmare conferintia convocata va fi catu mai numerosa.

Mercurea in 22/10 Febr. 1869.

Elia Macelariu.

Scrisórea dlui E. Macelariu
catra comisariulu regiu Emanuile Péchy in Clusiu.

Escentia!

Ori in catro privimu in Ungaria si Tran-silvania, pretotindeniu vedem adunandu-se

partitele, cari profitandu de dreptulu santiunatu prin pracs'a constitu-uniuna, defigu procedur'a ce au se urmedie la deslegarea cestinnilor dilei.

S'a servit u de acestu frumosu dreptu parti-tului Deák, s'a servit si parti'a stangei, la a carei conferinta generala luara parte tota nu-antie opositiunei unguresci; in fine s'au servit u de acestu dreptu si Romanii si Serbi din Un-garia.

Din astfelu de conferintie ésa de comunu rezultatu folositoriu si pentru regim si pentru publicu; căci pe asta caile si regimulu si publi-culu mai usioru se potu orienta in privint'a do-rintielor, tendintiei si scopurilor fia-carei parti-te.

Me intarescu intru acésta creditia cuvin-tele Esc. Tale memorabile, pline de inteleptiune, inspiratòrie de franchétia barbatésca, acele cu-vinte, pronunciate in discursulu de deschidere din 8 Maiu 1867, si cari asecurau, că — vei bi-nevoi a primi pururea cu bucuria desluciri, ori din care parte se vina ele, despre dorintiele drepte si legale ale cetatienilor din tiéra, de veri-ce limba.

Conferintia asemnea celor mai susu amintite pan'acum'a numai intelingintia romana din Transilvania nu tienu inca; dar tocmai de aci va fi provenindu, că din partea Romanilor prin municipalitati, buna óra chiar si in caus'a ale-

geriei de deputati pentru dieta, se manifestara cele mai diferite pareri si procederi.

Nunai astfelu s'a potutu intemplá, că in scaunulu Sibiului si in comitatulu Solnocului interioru s'a observatu alta procedura, ea in scaunulu Mercuriei, si ascemea că — altfelu lucrara in districtulu Fogarasului si altfelu in alu Nasaudului.

Intre atari divergintie de opinioni, d'arte insii interesatii, d'alta parte si insusi guvernulu si opinionea publica — vai ce greu potuse se orientedia despre adeverat'a directiune a misca-tilor.

Pentru delaturarea acestui reu, ne intie-seramai multi, ca se convocamu pe 7 Martiu a.c. intelingintia romana din Transilvania la o conferinta in Mercuria, a carei scopu se fia:

1. Constituirea partitei nationale din Transilvania dupa exemplulu altor partite seu cluburi constitutionale, de multu esistinti in tiéra;

2. Statorirea unui modu de procedere so-lidaria in privint'a alegerilor pentru diet'a viitorie, precum si peste totu in privint'a interese-loru nóstre natiunale si patriotice.

Publicarea convocatiunei mi a fostu mie increduita de catra consocii de principie, si eu am si speditu foilor romane *Apelulu* convoca-toriu, spre publicare.

Diaristic'a magiara, carea — dorere — facia de romanidede atatea semne de preocupa-

tiune, se pote că va fi plecata a insinuá confe-rintie nóstre intentiuni nepatriotice, macar că totu acea diaristica astă naturala; conferintia generala a stangacilor o se pote, că ni se va atacá seu suspiciuná convocat'a conferinta si din alta parte: eu facia de acestea mi cunosc de detorintia patriotica, a Te incredintá din capulu locului, că conferintia din Mercuria va fi publica, că ea va remané intre marginile trase de lege, si că nici intr'unu casu nu va devem fociari de fapte inamicice patriei.

Pe langa care incredintiare remanu cu celu mai profundu respectu Alu Esc. Tale

aplecatu servitoriu

Elia Macelariu, m. p.

In 25 februarie 1869.

Nr. 413
C.R.

Respusulu Comisariului regiu.

Ilustritate, Dle Consiliariu gubernialu in pensiune!

Prin epistol'a ce mi-ai adresatu sub 25 a lunei inceintiindu-me despre convocarea in-telingintie romane pe 7 martiu la o conferinta politica in Mercuria, pre candu ieu la conosci-tia cuprinsulu acelei epistole, cu privire la in-cre-dintarea pronunciatiu in calcajul ei, Te rogupe-

ecundei, ér acésta in precumpenire si — dupa cele ce vedem petrecendu-se astadi in Roma, si chiar naintea ochilor nostri, nu foră destulu temeu. Cine sémena negina, nu pôte acceptă se secere grau! —

Temisiór'a in Septembre 1869.

Din tòte partile cetimur si audimur, cum se opintescu contrarii nostri a ne desbină scôla de biserica, cu scopu de a ne amalgamisă in elementulu loru.

Pana acum credeam că scirile acestea sunt purcese numai de la unii pesimisti; căci nici a presupune cutesamu, că ar poté candva pleșni prin capulu partitei domnitòrie, ca se voiésca a contopi in senulu seu o națiune, carea mfi de dovedi a datu, că mai pre susu de viézia si-prefiuesce limb'a si națiunitatea sa, si carea chiar' nainte de 20 ani pedepsi truf'a coptrarilor ei, candu se incercara a face cu violentia o asemenea operatiune. Acum inse ne convinseram că ingrigirea ce se exprime din tòte partile, e intru adeveru prè motivata; căci lectiu-nea cea nainte de 20 ani si absolutismul in decurgerea acestor ani, n'au fostu de ajunsu spre a li stemperă poft'a de amalgamisare, ci acestea i-au facutu numai mai precauti intru procederea loru. Asì audimur pre apostoliu loru binevestindu prim comunele romane, că daca se va desparti scôla de biserica, si se va straformá in scôla comunala, atunci nu vor mai trebuí comunele se se ingrigésca de scôla si de salariului invetiatoriului, căci imperati'li va edificá si sustiné scôlele trebuintiose, si va solvi si pre invetatori.

Pe langa astfelu de promisiuni magulitòrie dar' false si mintinóse, numai diurnaleloru si intielegintei carea se folosesc de dinsele, avemu d'a multiam, că pan' acum nu'ni s'au dechiarat tòte comunele pe langa scôle comunale, căci din partea ordinarielor nôstre ca superinspectorate, prè putinu s'a facutu in caus'a acésta, si indiferentismulu acelora ne-a facutu si pre noi pan' acum optimisti. — Si dee Ddieu ca nici o comuna se nu se dechiare pe langa atari; căci éta la noi aici in Temisiór'a, fiindu intielegint'a nemtilor si ovreiloru magiarisati, a magarilor si magiaronilor precumpenitoria si decidiatoria fatia cu noi romanii: dechiară scôlele de aici de comunale, incepndu-le numai decatu a le organisa intru intilesulu faimôselor legi din 1868.

Ce e adeveratu comunele bisericesci-atatu cele romanesce catu si cele serbesci din Temisiór'a si suburbii ei, fura, nainte d'ace'a provocate din partea adunarii generale a reprezentantilor, a se dechiară că ce felu de caracteru vor a dà dinsele scôleloru loru pe viitoru. Se intielege de sine, că atatu comunele biser. romanesce catu si cele serbesci, — incat privescu cele două scôle din suburb. Fabricu, precum si cea din Maiere că romane, ér' din partea serbilor

cea din etate si cele două clase din Fabricu: — se dechiarara pe langa conservarea caracterului de pan'acum, adeca *confessiunalu* si *natiunalu*. Audiendu inse acésta magiarisatorii, otarira in siedint'a unei sectiuni, a propune adunarii generale, ca de la 1. optovre a. c. se se sistese salariile invetiatorilor nostri si cele ale serbilor, ce le trageau pan'acum din cass'a comună a municipalitatii. Propunerea acésta intru adeveru se si sustenă adunarii generale, unde dupa multe desbateri se decide, ca numai pan'la finea lui Decembrie a. c. se li se mai dee salariale. Totu din acea adunanta gen. s'a emis o delegatiune, carea se ie in posesiune tòte localitatatile scôleloru. Delegatiunea acésta pan'acum a ocupat numai scôlele rom. catolicilor.

Unii dintre reprezentanti romani, compundandu aprosimative darea cetatiilor romani, ér' mai vertosu a celor din suburb. Maiere, si afandu că spesele scôleloru loru pestrecu cele 5% ce sunt rezolvate pentru invetiamentu, asar' d'aceea observandu si acea trista jurstare, că cetatiile nostre nu sunt in stare de a suporta spese straordinarie pentru sustinerea scôleloru, privative intrebarea pre vetavii magiarisatorilor, că: „daca romanii din Temisiór'a s'ar invoi a-si straformá scôlele loru *confessiunalu* in *comunalu*, remané-vor acelea *romane națiunali*?“ Respusu li fu cam urmatorulu; „Scôlele Dvôstre nici intr'unu chipu nu potu remané asié precum sunt ele astadi, pentru că timpulu ce se pierde acum cu invetierea cantarilor si ceremoniilor bisericesc, despre cari noi nu vomu a sci nimieu, l'am folosi pentru altele (dóra pentru invetierea limbei magiare? Red.); ér' in catu pentru religiune, despre aceea veti ave Dvôstre insive de a ve ingrigi.“

Va se dica, prunciloru nostri nici in scôla romanésca in mos'a nôstra, — daca e scôla comunala nu li se vor propune cantarile bisericesc si rugatiunile, daca nu li vom poté noi tiené cantorul si esortatorul?

Suntemu curiosi a sci, candu invetiatoriulu poté fi si de alta confessiune d. e. catolicu, protestantu séu mosaicu, adeca némtiu, magiaru, slovacu, cehu séu jidetu, — cum se vor intieleg astfelu de invetiatori cu pruncutii cari prima data vinu la scôla, si nu sciu vorbi alta limbă, decatu cea romanésca, si cum va tractá cu dinssi spre a li castigá simpatia si increderea loru, si spre a sterpi in trinii aversiunea naturala ce o au incepatorii catu scôla, ma a li-o face placuta?

Noi amu intrebatu mai de arte pre apostoliu scôleloru *comunalu*: „că in ce limbă se va propune prunciloru nostri, in casu candu ne-am straformá scôlele?“ Dinsii ni responsera: „Dvôstre sciti că noi ne-am organisatu scôlele in scôle comunale, si acestea sunt deschise tuturoru elevilor far' de descliniere la confessiune ori religiune, prin urmare in scôlele aceste vi poteti tramite si Dvôstra pruncii; ér' in casu daca ar

trece numerulu scolariloru dintr'o classa peste 80, atunci vom infiintá scôle *paralele*, si atunci se poté intempla ca o atare scôla *paralela*, se se infiintie chiar in medilocul Dvôstre, si in acestu casu vom luá in consideratiune si limb'a romanésca.“

Va se dica, ni se pune in vedere o eventualitate forte dubia, si nici pentru acésta nu ni se de alta sperantia, de catu că pote că se va propune si limb'a nôstra intr'o mesura óresi-care, pe candu interesulu nostru este dar' si dreptatea ar aduce cu sine ca in aceste scôle limb'a propunerii se fia absoluta cea romanésca.

Éta dar' fratiloru cum se interpretéza si aplică art. 38. a legilor din 1868! Éta intențiile partitei domnitòrie, dins'a nici mai multi nici mai putinu nu vre, decatu desbinandu-ne scôla de catu biserica, se ni scôta limb'a din scôla si introducendu pre cea magiara, se ne prepare cu incetul pentru de a ne magiarisá cu timpulu. — Ar fi dura timpulu ca si ordinarile nôstre se incépa a desvolta mai multa energia, intru organizarea trebilor nôstre bisericesci si scolari, spre a dà statutului nostru organicu adeverat'li lui valore, constituiti apoi odata, mai usioru vom poté pune beriera postelor magiarisatorilor nostri.

Lugosiu, 11 octobre.

In nr. 80. alu „Albini“, arestandu-se necesitatea infiintarii institutelor nationali superioare de invetiamentu, se facu totodata amintire si despre incercarile Romanilor din diterite parti intreprinse spre suplinirea acestei mari lipse, numai despre incercarile Banatiilor, a nume a Lugosienilor nu se atinse, desi acestea au fostu destulu de inseminate, si asa — pare-ni-se armerita se fia cunoscute. Mi ieu deci voia a face despre dinsele una scurta amintire. Erá la anulu 1861, cu ocasiunea tienerii congregatiunilor cottense, la cari pre atunci luau parte cu mare zelul nationalu multi din acei barbati ce sunt astadi numai nisce triste ruine, candu veni pe tatupe si cau'a gimnasiului inferioru din Lugosiu. Romanii pretinsera ca acesta se se dechiară de gimnasiu romanescu, odata pentru că este susținutu mai vertosu cu banii Romanilor ér' apoi si pentru că este cercetatul mai vertosu de tineretul romanu; dar nu isbutira contra opusitionei magiarilor si nemtilor, eu cari luptă umeru si comitele supr. de atunci, dlu *Gozdu*, caruia se parea că pretensiunile romanilor se basézau mai multu pe ecuitate decatu pe vr' unu dreptu. Neresirea totusi in partea acésta nu lasă nici decum pe Romanii a trece la altu obiectu, ci insufletirea loru fiindu mare, dintr'o parte óresi-care se fece numai de catu propunerea, d'a infiintá in Lugosiu unu altu gimnasiu romanescu națiunalu. Ideia fu salutata din tòte partile si delocu se fece apela catu membrii presenti pentru oferirea de ajutoria dupa potintia. Resultatul ofertelor era prè frumosu; magiarii si

nemtii emulau cu romanii in promiterea de sume destulu de mari, erau multi cari se deobligau a solvi 500, 1000, 2000 pana la 5000 fl. In fata adunarii s'au luat la protocolu aceste oferte, si toti credeau a vedé innalzindu-se in scurtu timpu in Lugosiu unu demnu templu alu Miner-vei romane. In anul acel'a s'au mai facutu si alte colectiuni totu pentru scopulu amintit, in se apoi cau'a acésta stéte balta si stă balta pana astadi. Evenimentele politice, tendintiile dualistice totu mai esagerate si mai netolerante, luptele nôstre națiunale contra acestor'a, cari tindau a ne cotropi de totu, — acestea se pare că au fostu cau'a de Logosiemii n'au continuat acelu frumosu inceputu in cau'a unui gimnasiu rom. Dar speram cu totii, că timpulu nu este departe, candu națiunastii nostri de nou vor pune pre tapetu acésta cau'a de statu interesu si necesitate, si speram, că — cu mai bunu, mai positivu resultat.

Varietati.

— (Asta una data detorim reconoscintia ministerialui ung. de culte.) Citim in foile unguresci scirea oficiale, că 'Msa, la propunerea ministerialui de culte si instructiune, a bine-voitul a dispune, ca din sum'a de 28,447 fl. ce mai restedia din cele 30 mil fl. destinati in bugetu pentru scopurile bisericei ortodosse, se se dée ajutorie comunei mestecate, cari din lipsea de fonduri n'ar fi in stare a se desparti. Totu din acésta suna cetimur că s'a resolvit comunei ortodosse din Beiusiu 200 fl. pentru reedificarea casei scolare dearse; ér comunei Bucium-ceru din Transilvania 300 fl. pentru biserica. Dar óre cu cele 30,000 fl. din bugetulu anului 1867 8 — ce s'a facutu? — Ne-ar deoblega, cine ni-ar poté spune.

(†) Laud'a adeverata. — Unu domnu invetiatoriu, S. G. — pare-ni-se din Moldov'a-noua in comitatulu Carasiului, tramite o adeverata *dexologia* dlul jude de cercu din Sasc'a-montana, I. Oprénu, pentru interesarea sa zelusa de cultur'a poporului si de bunastarea invetiatorilor romani din cerculu seu, si — cere ca s'o publicamu. I-am face bucurosu acésta placere, supunendu că laudatul functiunarii romani intr'adeveru merita lauda; dar sciindu că pentru adeveratulu meritu adeverat'a lauda este forte scurta si se cuprinde in trei cuvinte: „*Om de omenia*,“ — ne marginim a observá acésta si a adauge, că ne am tiené prè fericii, a poté dice acésta cu dreptu cuventu despre toti functiunarii publici ai Romanilor!

[†] Sinceritate laudavera. „Pesti Napló“ afia cu cale in numerulu seu de domineca a face istoria magiarisarilor din ev'a noua, si a-si dă parerea in privint'a viitorului acestei cause viabile existintiei magiarilor. Resultatul trecutului nu-l multumescu de felu pe P. N., asié d. e. dice că introducerea constitutiunii in Ungaria mai multu a inmultit numai numerulu foiloru nem-

Ilustritatea ta confidentialminte, ca vedi'a, influint'a si tactulu bunu, de cari te bucur la conatiunile, se bine-voiesci a le folosi spre aceea, ca conferint'a se remana intre marginile legii si a bunei cuviintie constitutiunale, precum si a adeveratei moderatiuni patriotice, ér de abateri, demonstratiuni si agitatiuni neopportune si cari nu se potivescu cu ordinea constitutionale in finita, se se ferescă.

Clusiu in 28 fauru 1869.

A. Péchy, m. p.

Cuvantul de desc.idere

alu dlui E. Macelariu.

Nu potu sci, domnilor, ce vor fi ganditul multi dintre Dvôstre la cetarea apelului meu din 10 22 febr. prin care mi-am luat libertate a conchiamá intelligint'a romana din Transilvania la conferint'a de astadi si la acestu locu. In çatu este pentru mine, ve potu asecură, că nu putienă resemnatu m'a costau, a face pasulu acel'a; dar' adaugu si aceea, că nu pentru că dora nu'ni fi sentit, si inca adencu — imprentiv'a necesitate a unei atari intruniri, a unei astufelu de conferintie a intelligintei nôstre, ci unicu si singuru din acea cau'a, pentru că mi am cunoscutea pucinetatea persoñei

si am fostu convinsu, că acea chiamare onorifica de a luá initiativ'a, facia cu atâti barbati meritati ai națiunei nôstre, eu mai pucienam fostu indreptatit a mi-o atribui; de unde, fratiloru, a urmatu si aceea, că apelulu s'a publicatu — asiá dicendu, numai in óra a 12-cea.

Acuma insa, candu sunt forice a salută atâti barbati distinsi, unu numeru atâtu de considerabile alu inteligintie nôstre, — vi marturisescu, că sintu o placuta satisfactiune, a fi facutu ce am facutu.

De altimintrelea nu m'am indoit nice pe unu minutu, că intelligint'a romana insetata de fapte, tocma ca si poporulu romanu de dreptate si libertate, — nu va privi la ncinseñnetatea persoñei convocatoriu, ci la tient'a cea santa si sacrulu scopu alu conferintie conchiamate de mine. — Si óre cum asiá fi si potutu supune asiá ceva? Candu istoria Romanilor, acea oglinda fidela a intemplamtelor, ni aréta din pasu in pasu, că nu adversitatile timpurilor, nu furi'a poporului barbare, nu vindict'a sortiei, si cu atâtu mai putienu man'a provedintiei, ci a pismei reutate si órb'a neunire a fostu caus'a decaderei stramosiloru nostri, a poporului romanu! — Daca sub unu Gelu, unu Menudo, rutu si unu Claudiu in sec. alu 8. si 9-lea s'ar fi luptatul toti Romanii de o data si intruniti, dulcea nôstra patria si astadi ar purta falnicul nume alu Daciei Traiane, si astadi s'ar numi — „*Dacia felice*.“

Dara nu voi se mergu asiá de parte, nu voi se atingu tristele esperintie ale Romanilor din secululu alu 8. seu 9-lea, ma nici cele din secululu trecutu; avemu noi de acestea destule din timpulu nostru; avemu destule de acelea, pe cari le-am vedutu petrecandu-se naintea ochilor nostri si cari au trebuitu se ne convinge, că o mai de parte procedere *nesolidara*, cum ni-a fostu cea din tóm'a anului 1865, o mai de parte procedere pe calea apucata acusia de patru ani, ne duce nesintitul la una totala ruinare a celor mai vitale interese, la una totala nimirire a onorei, ba chiar si a esistintiei nôstre națiunile.

Deci St. Dni si amati frati! ce pote fi mai naturalu facia cu atatea esperintie triste, de catu a ne uni in cugete, a ne uni in fapte? facia cu starea cea deplorabila in care ne aflam, asiá credu, domnilor, că ni e cea mai sacra detorinta a tuturor'a, se ni unim actiunea nationala, si se ne straduim din tòte poterile, a ni salvá celu putinu celu mai scumpu odoru pe lume, *onorea nationala*. Se ni salvâmu dicu celu putinu *onorea*, pentru că o mórtă cu onore, e mai salutară, mai onorifica, de catu o viézia in slavia, o viézia rusină.

Éta St. Dni si amati frati! de cari considerantie, de cari convingeri am fostu condusu in 10 22 febr. candu la provocarea mai multor stigmati barbati ai nostri, mi am luat libertate a ve conchiamá la o conferintie fratiésca pe

diu'a de astadi, — apoi că aceste convingeri nu au fostu, si nu sunt numai ale mele, ci ale intregei națiuni, că necesitatea conferintiei nôstre de astadi a fostu simtita de intregu poporulu romanu, e cea mai via dovédă presenti'prè stigmati Dvôstre, cari pe langa tòte greutatile timpului, a pungei si a sanetăii, — mi dati placut'a ocasiune a ve poté salută cu unu sinceru: *bine ati venit!* — Primiti — ve rogu — acésta salutare fratiésca, primiti expresiunea recunoscintie, a stinei si iubirei mele; condusu de aceste simtieminte, si cu acea terbinte dorinta, ca resultatul desbaterilor nôstre se ne indreptatiésca pe toti a poté esclamá: conferint'a intelligintie romane din Mercuria s'a vinisutu despre nedisput' verulu adeveru: că *Romanulu* numai in patri'a lui, si numai ca romanu pote fi ferice. — Resultatul conferintiei de astadi, dée ceriul, se fia acel'a, ca se putem dice: am venit la acelu adeverat'istoricu, că poterea națiunala numai unita, numai solidara, va mantui onoreea națiunei, si va invinge pe inimicul libertatei sale.

Prin acésta dechiaru conferint'a națiunala a Romanilor din Transilvania de deschisa.

tiesci ce nu e semnu bunu magiarisarii, asi si sta apoi tréb'a si cu capitatea Ungariei, acésta mai multu se germanizáza de catu s'ar magiarisá, dovedá sunt teatrele nemtiesci cari sunt tota diu'a desu pline cu publicu, pe candu cele unguresci numai dóra in diua de serbatore. Deci tréb'a magiarisarii a mersu reu pan' acum, dar dice „P. N.“ Ungurii se se misce, si in viitoru multe se vor schimbá, caci frumosi simburi de magiarisare contine legea in cau'a invetiamentalului poporului. Mai sinceru n'a potutu vorbi unu organu ungurescu. Éta dar Romani, scopulu scoliloru comunali si preste totu scopulu sistemei noue.

Socote si multiumite publice.

Consemnarea sumelor incuse in favórea Alumneului romanu national din Timisóra, in Augustu a. c.

Din Timisóra. De la: Geor. Ardelén 5 fl., Mel. Dreghiciu 30 fl., Atan, de Ratiu 30 fl., Ales, Bacu 5 fl., Cermenca 30 fl., Pav. Rotariu 5 fl., — la olalta 105 fl.

Din Maere. Nic. Adamoviciu 5 fl., biserica 4 fl.; la olalta 9 fl.

Din St. Mihaiu. Biserica 30 fl.

Din Secénu. Ionu. Aiudanu 5 fl. biserica 25 fl., la olalta 30 fl.

Din Ghirocu. Tasulu alumneale 29 fl. 90 cr., Petru Barbosu 5 fl.

Din Bazosiu. Comun'a politica 10 fl.

Din Mosinția. Biserica 30 fl., Proc. Martinu 5 fl., — la olalta 35 fl.

Din Tierentézu. Nic. Murariu 5 fl., Franc. Maga 5 fl., Pera Ghiurehii 5 fl., — la olalta 15 fl.

Din Beregseu. Petru Tibadu 5 fl.

Din Chesintiu. Jonu Radnétiu 5 fl.

Din Utrinu. Biserica 4 fl.

Din Siagu. Jonu Preda, Jonu Ulita, Vas. Vaéntiu, si Gruia Marii, cate 5 fl., — la olalta 20 fl.

Erogatiuni s'au facutu: spre tramitera statutelor 64 cr.; — spre publicarea ofertelor pe sém'a provediatorilor alumneali 3 fl. 20 cr.; — pe marce postale 11 fl. 47 cr. si pe unu timbru 50 cr. — la olalta 15 fl. 81 cr.

Recapitulatiune generale:

Percepentele anuali impreuna cu sum'a remasa gata din a 1867/8 (3326 fl. 89 cr.) au fostu in a. 1868/9: 6442 fl. 23 cr., — de unde subtragendu-se erogatiunile anuali: 1596 fl. 68 cr., ramane capitalu curat: 4845 fl. 55 cr., — asié dara in a. 1868/9 au sporit uverea alumneale cu 1518 fl. 66 cr.

Meletiu Dreghiciu m. p. Pav. Rotariu m. p.
Pres. Com. alumn. Not. Comit. alumn.

Raportulu Comisiunei emise spre censurarea sociotiloru alumneali pe a. 1868/9.

Revediendu-se acésta Socota din positia in positia si conferandu-se cu tóte documintele

provediute, si cu de amenuntulu, — din partea subscrisei Comisiuni emise spre acestu scopu, s'a afatu intru tóte esacta si corecta, prin urmare comitetulu alumnealeu se poate asolvá de responsabilitatea ulterioara. Timisóra 1/13 septembrie 1869.

Pentru Anca, m. p.

presiedinte;

Petru Petroviciu, m. p.

membrulu comisiunei.

Nic. Cosiériu, m. p.

notariu.

Trifu Jeannu, m. p.

controlorul.

de gráu, de la jeleriu fara casa 40 cr. — sa de schide Concursu pana in 4. septembari de la anul a publicare in „Albina“; pana candu doritorii de a cuprindre acestu postu sunt avisati. Recursurile loru indiestrate cu estrasulu de botezu, cu atestatu despre scintiele absolute, despre starea morală si politica, despre servitiul de pana acum, precum si cu Certificatu consistorialu despre cualificatiunile loru, adresata catre pré venerabilulu consistoriu aradanu, in cōce a le substerne.

Meletiu Dreghiciu, m. p.

distr. Prot. si Insp. de scole confesionali a Timisórii.

(1-3)

Langa suscrisulu, unu individu cu moralu bunu, in afacerile notariali deprinsu, se poate aplicá in calitate de odjunetu; cele latente prin epistola.

Kétegyház (com. Békés) 2, opt. 1869, sf. n.

Alessiu Popoviciu,
notariu.

(3-3)

Cursurile la burs'a de Viena.

(Dupa inscintiarea telegrafica din 13. octobre.

Imprum. de statu convertat cu 5% 59.90. Imprum. naționalu 69.10. Actiunile de creditu 255.50; — sortiurile din 1860: 94.60 sortiurile din 1864: 115.50; Obligatiunile desarcinarii de pamant, cele ung. 80; banatice 78; transilv. 75.75; bucovin. 72.50 argintuin 120.15, galbenii 5.82.; napoleoni 9.80.

Concursu.

Pe vacant'a statuie docentala din Vinga, indiestratu cu emolumintele anuale: de la orasul 42 fl. de la unu jeleriu cu casa 60 cr. si 1/2 chibla

Uniculu ilmedocu si celu mai buna pentru

Crescerea perulu,

sunt: Preparatele de unsu perulu, de Vil. Abt. in Viena.

privilegiate de Majestatea Sa c. reg. apostolica.

Serisoru de recunoșintia: Domnului Vilhelm Abt la Viena! sum fericit prin rezultatul eminențu a pomadelu de unsu perulu facuta de dta, si te rog urgiinte se-mi trimitti pe posta 2 ladiție cate cu 50 cr. Primesc inca odată multiamirea mea prè cordiala pontrou inventatiunea domnitalea ea pre pretiuita pentru omenimess patimitoria, si inga-duiesc deodata se dai publicatei aceste sile pontrou ca cu timpul se péra din limba evantenu „sapu ploasingu“.

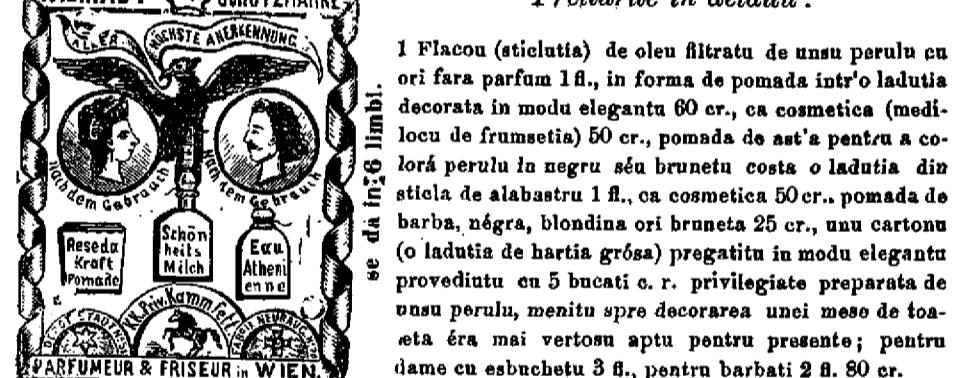
Cu profundi stima Josif Zimmermann in Karlsbad.

Estraus din „Fölia“ periodica pentru medicin'a forensa, cur'a publica si legatiunea medicalina" de datulu Viena, 6 augustu 1866:

Preparatele de unsu perulu facute de Dta Abt pe di ce mergu se bucura de imbratisare mai mare din partea spblicului, de ora-ce resultatele ce se castiga prin elo in privint'a crescerei si conservarii perulu sunt intradeveru suprindatori. Daci recomandam cu caldura acestu preparatu curatul si estime tuturora ce dorescu se si-conserve perulu.

Afara d'acestas preparte lui Abt pentru unsu perulu, spre conservarea si crescerei lui, sunt bine recomandate inca prin mai multe de catu 1000 de epistole, — cari in originalu stan fie cui la dispusetiune — precum si de capacitatile cele d'anta in medicina, din Europa, si prim urmare ori care alta premiare e supradus.

Pretiuriile in detailu:

1 Flacou (sticluia) de oleu filtrat de unsu perulu cu ori fara parfum 1 fl., in forma de pomada intr'o ladutia decorata in modu elegantu 60 cr., ca cosmetica (medilocu de frumuseta) 50 cr., pomada de ast'a pentu a colorar perulu in negru seu brunetu costa o ladutia din sticla de alabastru 1 fl., ca cosmetica 50 cr., pomada de barba, negra, blondina ori bruneta 25 cr., unu carton (o ladutia de hartie grasa) pregatit in modu elegantu proveditu cu 5 bucati c. r. privilegiate preparata de unsu perulu, menitu spre decorarea unei meso de toata era mai vertosu aptu pentru presente; pentru dame cu esbuchetu 3 fl., pentru barbati 2 fl. 80 cr.

ceiu mai nou, bunu si nevatematoriu

Mediloculu de a colora perulu, in negru si brunetu cu 2 fl. 50 cr. unu carton;

persei si peptene etc. pentru peptenare 50 cr. Pasta de a colora perulu, negra si brunetu cu totu cu peptene si persei 1 fl.

Reseda-Pomada pentru conservarea perulu, o ladutia 1 fl., ca cosmetica 30 cr.

Laptele frumusetai pentru infrumusetaarea fetii cu 40 cr. un flac.

Pasta aromatică de dinti pentru conservarea dintilor si a gingieilor cu 40 cr.

Eau Athenienne (apa ateniana) esintia adeverita francesa pentru perderes matretii, una flacon 1 fl. Totu felicitate de produse de perfumerie si altu felu de articule de toaleta.

Procurarile in strainetate se facu pe langa trimiterea pretiului si 10 cr. spese de invalidu.

Depositulu principalu de trimisu in cantitati mari si mici.

In salonul meu de peptenatu. Stadt, verlängerte Kärnthnerstasse Nr. 51, si in fabrila: Nebbau, Neubaugasse Nr. 70.

Mai departe la D. A. Moll, apotecarin, Tuchlauben; Eduard Haubner, apot. „Zum Engel“ am Hof; I. Weiss, apot. Tuchlauben; I. Ritter, Rothenthurmstrasse nr. 19; la dr. Girtler, ap. Freiung si c. r. apotecari campestra la Stefansplatz; In Aradu: (Schweliengrober) friseriu; Brünn: I. Jahn; Klagenfurt: I. Dettoni, friseriu; Liov P. Mikolasch; Lenza: I. Haunsteiner; Laibach: Ed. Mahr; Neugradisca: M. Kapunu; Olmütz: Carolu Steigl, friseriu; Oedenburg: A. Mezey, apot.; Praga: I. Fürst, apot.; Pest: I. v. Török, apot.; Posiniu: I. Wörsterlöh si F. Szegedin; Szegedin: F. Weiglein; Wr. Neustadt: Ch. Piemontesi.

Avisa! Afara d'acestea pomada facuta de mina se affa in tota apotecale mai alese, in perfumerii in cele mai multa negoție, ce se deprindu cu perfumerii, precum in Viena si in provincie asa si in strainetate, si pentru a delaturi falsificarea aducute la cunoscintia publica ca preparte mele de unsu perulu sunt proveditu cu indrumare cum se folosesc precum si cu copia c. r. privilegiu nrulu 5640-2340 precum si cu marc'a mea propria.

Wilhelm Abt, friseriu' perfumariu, si proprietariu de privilegiu c. r. in Viena

11-12

Spre luare a minte!

Tóte mobilele ce se aducu in comerciul Romaniei se procura din Viena, de aceea efectuesc eu tóte insarcinariile cu 25% mai estinu.

Galeri'a de mobile

a lui

Jos. Raftl, Opernring 17.

se recomenda prin depositulu ei de fabrica avutu sub garantia, oferindu cele mai noi si mai fine mobile de la

mesari, tapetari si de lusuu,

garniture de salóne, chilie de prandiu si de dormit, divane, otomané, balzache, scame de lecanat etc. precum si cele mai eftine mobile pentru servitori. Depositu de fabricate precum orologie, cavitare, candelabre, lampe, ampele, carniére, curtine. Mai multe sute de picture pentru salóne si alte multe noii si vecchi picture artistice si obiecte diverse. Carte de modelu cu 250 de desenataturi ce contiene si pretiurile se poate procurá pe langa depunerea sumei de 5 fl. care suma se rebonifica la insarcinari mai mari, si e neincunguratu de lipsa mai alesu pentru cumparatorii de cantitati mari.

(11-12)

Orarie eminente si bune.

M. HERZ,
orologiaru orasianescu
Viena, Stephansplatz nr. 6.

avutu, renumit de multi ani,

in dosulu cartei lui Zwettl ofere alu seu depositu mare de totu feliulu de orarie, bine regulate cu garantia pe unu anu, cu pretiulu curentru. Pentru fie-care orariu regulat se da garantia in scrisu.

Orarie portative de Genf

cualitatea cea mai eminenta esaminata de c. r. imprimaria de bani.

de auru :	Cylinder, auru nr. 3, 8 rub.	30-36	cu 2 fedele, 8 rubini	45-48
de argintu :	" cu fedelu de auru	37-40	email. cu diamante	55-65
unu Cylindr cu 4 rub.	Anker cu 15 rub.	40-44	Anker	45-48
„ cu rub. d'auru d-sar.	" mai fine, fed. d'aur	46-60	" cu sticle crist.	55-60
Cylinder cu 8 rabiní	" cu 2 fedele	55-58	" cu 2 fedele	54-59
„ cu dône fedele	" cu fedelu auritu 65, 70,	Remontoir,	70, 80, 100	
„ cu sticle cristale	80, 90, 100	"	100, 110, 130	
Anker cu 15 rub.	" sticla crist. fed. d'aur.	120	" cu 2 fed. 100, 110, 130	
„ mai fine cu fed. de arg.	" cu 2 fedele	130-180	ce felu de soiu de orarie. — Orarie de argintu se auresc pentru fl.	
„ cu dône fedele	"	1-1.50	de argintu se auresc pentru fl.	
„ mai fine	Monogramme si inseamne se fac			
„ engl. cu sticla cristalina	de argintu :		foste estinu. — Se afla orarie de auru si d'argintu cu inseamne unguresci.	
Orariu Anker de armia, f. dup.	Cylinder, auritu, ser. d.	13-18	Alarmatoriu cu orariu, 7 fl.	
Anker Remontoir, fine se r-	de auru :		Alarmatoriu cu orariu, cari a-	
dica la urechia	cu 4 si 8 rub.	27-30	prindusi luminare candu alarméza,	
„ cu 2 fed.	emailate	31-36	6 fl.	
Remontoirs sticle cristal.	cu fedelu de auru	39-40	Alarmatoriu pentru siguritate,	